

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Batai Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a Czakó-Háger-Kálmán-Kozslik-Turnyánszki Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2013. március 14. napján kelt 23.G.20.520/2007/99. számú ítélete ellen az alperes részéről 100. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését a perköltségre is kiterjedően részben megváltoztatja, a marasztalási összeget 22.999.729 (Huszonkétmillió-kilencszázkilencvenkilencezer-hétszázhuszonkilenc) forintról 14.553.781 (Tizennégymillió-ötszázötvenháromezer-hétszáznyolcvanegy) forintra leszállítja, felperest az alperes részére tizenöt napon belül 444.084 (Négyszáznegyvennégyezer-nyolcvannégy) forint elsőfokú perköltség, továbbá az állam javára külön felhívásra 531.000 (Ötszázharmincegyezer) forint le nem rótt kereseti részilleték megfizetésére, az alperest az állam javára külön felhívásra 369.000 (Háromszázhatvankilencezer) forint le nem rótt kereseti részilleték megfizetésére kötelezi, egyebekben helybenhagyja.

A Fővárosi Ítéltábla kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 103.000 (Százháromezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 1.085.600 (Egymillió-nyolcvanötezer-hatszáz) forint le nem rótt jogorvoslati részilletéket; kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 754.400 (Hétszázötvennégyezer-négyszáz) forint le nem rótt jogorvoslati részilletéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperessel kötött vállalkozási szerződés alapján a felperes 2003. évben két takarmánytárolót létesített az alperes ...i telephelyén. 2004. évben az alperes egy fermentáló, valamint egy terménytároló létesítésének ... támogatása iránt nyújtott be pályázatot, amely a terménytároló tekintetében volt

eredményes, a terménytároló kivitelezési munkáit az alperessel kötött vállalkozási szerződés alapján felperes 2005-ben befejezte, a felek elszámoltak egymással.

Az „alperesi cégcsoportba tartozó” ... Kereskedelmi Rt. kölcsönadó és a felperesi társaság, valamint annak tagjai részvételével működő ... Építő Kft. mint kölcsönvevő 2004. június 10-i keltezéssel írásba foglalt kölcsönszerződést kötöttek, 15.000.000 forint kölcsön nyújtására, a visszafizetési határidőt 2004. december 31. napján határozták meg. A kölcsönből vásárolt acél alapanyagból a felperes 28 db „keretállást” gyártott, ebből 14 db a fenti terménytároló kivitelezésére az alperessel kötött vállalkozási szerződés teljesítése körében került felhasználásra.

A felperes megrendelőként 2005. november 15-i keltezéssel írásba foglalt vállalkozási szerződést kötött a ... Építő Kft.-vel mint vállalkozóval az alperes ...i telephelyén egy géptároló-szín alapozási és acélszerkezet szerelési munkáinak kivitelezésére, az engedélyezési terv szerinti műszaki tartalommal, 42.000.000 forint + áfa, azaz bruttó 50.400.000 forint vállalkozói díj ellenében 2006. június 30-i befejezési határidővel.

Ugyancsak 2005. november 15-i keltezéssel a felperes mint megrendelő a ... Betéti Társaság vállalkozóval is vállalkozási szerződést kötött, amelynek tárgyát az alperes ...i telephelyén épülő géptároló-szín alapozási és alvázszerelési kivitelezésének bonyolítása és felelős műszaki vezetése képezte bruttó 1.320.000 forint vállalkozói díjért.

A felperes mint fővállalkozó képviselőjében ... ügyvezető, valamint a ... Kft. mint alvállalkozó képviselőjében ... 2005. november 17-i keltezéssel építési naplóbejegyzést írtak alá az alperes géptároló-szín kivitelezéséhez a munkaterület átadás-átvételéről. A naplóbejegyzésben további jelenlévőként feltüntetett ... felperesi képviselő (igazgatósági tag) és ... műszaki ellenőr aláírása a naplóban nem szerepel.

A felperes 2005. november 21-i keltezéssel vállalkozási szerződés tervezetet készített az alperes ...i telephelyén egy nyitott géptároló épület alapozási, szerkezeti és tetőfedési munkáinak kivitelezésére 56.893.000 forint + áfa vállalkozói díjért.

A felperes ügyvezetőjének 2005. december 16-i építési naplóbejegyzése szerint az alapozási munkák elkészültek; a munkaterületről ideiglenesen levonulnak; a szerkezet egy része leszállításra került, a munka folytatása az időjárás, valamint építési engedély függvénye.

A felperes 2006. február 9-én kelt levelében arról tájékoztatta az alperest, hogy az épületszerkezetek felállítását a helyszínen addig nem tudja megkezdeni, amíg az alperes nem adja át a jogerős építési engedélyt és a kivitelezésre nem jön létre írásbeli szerződés, amely problémák megoldását szóban már többször kezdeményezte.

Az alperes megbízása alapján a perben nem álló ... Kft. 2006. február-március hónapban készítette el az alperesi géptároló-szín engedélyezési tervét.

A 2006. március 14-i keltezéssel a felperes, az alperes, a ... Építő Kft., valamint a korábban ... Kereskedelmi Rt. elnevezésű ... Kereskedelmi és Szolgáltató Rt. képviselői „megállapodás engedményezésről” megnevezésű okiratot írtak alá. Ebben rögzítették, hogy a ... Rt.-nek kölcsön- és késedelmi kamat címén 17.675.959 forint követelése áll fenn a ... Építő Kft.-vel szemben, amely követelését

engedményezi az alperesre; az alperesnek a felperes felé fennálló követelése 17.675.959 forint.

A felperes 2006. március 14-én sorszámon 30.000.000 forint + 20 % áfa, azaz bruttó 36.000.000 forint összegű számlát állított ki alperes felé 2006. március 19-i fizetési határidővel, I. szakasz számla megjelöléssel.

..., az alperes műszaki ellenőre 2006. április 19-i keltezéssel azzal a megjegyzéssel írta alá a felperes számláját, hogy a földmunka és az alapozás a tételes melléklet szerint elkészült, értéke 10.574.198 forint; helyszíni acélszerkezeti munka nem készült, a leszállított, de át nem vett acélszerkezet a helyszínen van; az elkészült munka fizethető.

Az alperes 2006. április 20-i levelében azzal küldte vissza a számlát felperesnek, hogy a ténylegesen elvégzett és műszaki ellenőre által leigazolt munkákról kérte számla kiállítását.

A felperes 2006. április 27-i, majd május 3-i leveleiben sérelmezte az alperes eljárását, különösen azt, hogy az alperes nem tett eleget szóbeli ígéreteinek, továbbá meghíúsította a telephelyére leszállított épületszerkezetek felperes általi elszállítását.

A felperes 2005. május 9-én birtokvédelmi eljárást indított az alperes ellen amiatt, hogy alperes megakadályozta a telephelyére szállított acélszerkezetek elszállítását.

Az építési hatóság 2006. május 16-án kelt határozatában engedélyezte alperesnek az ...i telephelyen a géptároló-szín építését.

2006. május 16-án a felperes mint kivitelező, valamint az alperes mint beruházó képviselője egyeztetést tartottak a gépszín építkezés munkaterületére szállított acélszerkezet elemeinek felmérése tárgyában. Az erről készült, utóbb az alperes nevében dr. ... igazgatósági elnök által aláírt jegyzőkönyvben egyebek mellett az szerepel, hogy a helyszíni összeszerelés és felállítás megkezdésének feltétele a szerződés aláírása, valamint szóbeli megállapodás szerint 10.000.000 forint átutalása felperes részére.

A felperes 2006. május 17-én sorszám alatt 2006. május 22-i fizetési határidővel bruttó 36.000.000 forint vállalkozói díjról I. szakasz számla megjelöléssel újabb számlát állított ki az alperes részére. Alperes a számla résztörlesztéseként 2006. május 24-én 10.000.000 forintot átutalt a felperesnek.

A felperes 2006. június 6-án kelt, alpereshez címzett levelében készre jelentette a géptároló-szín alapozási munkáit, valamint a szerkezet szerelését, és kérte az átadás időpontjának kitűzését.

Az alperes 2006. június 15-én kelt levelében közölte a felperessel, hogy nem fogadja el a készre jelentést, mert az abban közölt munkák nem készültek el teljes mértékben. Egyúttal alperes visszaküldte az számú számlát azzal, hogy kérte, felperes a ténylegesen kifizetett, valamint az engedményezett összegekről állítsa ki számláját úgy, hogy az a 2006. május 16-án aláírt jegyzőkönyvnek és az engedményezési megállapodásnak megfelelő összegeket tartalmazza.

Ezt követően a felek levélváltások útján egyeztettek, majd 2006. július 27-én a felperes mint kivitelező ügyvezetője (...), az alperes mint építető képviselőjében ... együttes képviseleti joggal rendelkező igazgatósági tag - valamint ... műszaki ellenőr személyes egyeztetést tartottak. Ennek során jegyzőkönyvben rögzítve abban állapodtak meg, hogy a kivitelező (felperes) által készített 44.488.378 forint +

áfa összegű árajánlat a betonmunka mennyiségi változása miatt 2.224.277 forinttal csökken, így 42.264.101 forint + áfa összegre módosul; a kivitelező ennek figyelembevételével jogosult a végszámla benyújtására.

Az alperes igazgatóságának elnöke 2006. augusztus 14-én kelt levelében egyebek mellett arról tájékoztatta a felperes ügyvezetőjét, hogy a 2006. július 29-én megtartott alapfeltárási munkák nem igazolták azt a felperesi állítást, hogy a tervezettnél nagyobb mennyiségű beton került beépítésre, ugyanakkor bizonyos munkák elmaradása statikai problémákat vethet fel, aminek rendezése még hátravan. Azt is közölte, tekintettel arra, hogy a felperes és az alperes között sem írásban, sem szóban nem jött létre vállalkozási szerződés, a megvalósított önkéntes teljesítés a felperesi ügyvezető cégcsoportja által felvett kölcsönök teljesítését szolgálta. A levél szerint a 2006. május 16-i jegyzőkönyvben alperes mindössze arra vállalt kötelezettséget, hogy az engedményezett kötelezettségén túl további 10.000.000 forintot átutal a felperes részére. Az ügy rendezése érdekében azt javasolta felperesnek, hogy a korábban adott kölcsön és kamatai, valamint az átutalt 10.000.000 forint erejéig nyújtsa be teljesítési számláját.

A felperes nem fogadta el az alperesi javaslatot.

A felperes 2006. szeptember 22-én ismételten megküldte alperesnek az számú számláját, egyidejűleg számon a 2006. augusztus 14-i alperesi levélben írt összegű helyesbítő számlát is küldött.

2006. szeptember 25-én kelt újabb levelében felperes azt közölte alperessel, hogy a 2006. március 14-i engedményezési megállapodás szerinti 17.675.959 forint tartozását pénzügyi rendezésként beszámította a 2006. május 17-én kelt számú 36.000.000 forint végösszegű számlába.

A felperes 2007. január 24-én előterjesztett, utóbb módosított keresetében alperest 35.116.148 forint és 2007. január 1-től a kifizetésig a törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni elsődlegesen jogalap nélküli gazdagodás, másodlagosan vállalkozói díj címén.

A kereseti előadás szerint a felperes miután az alperessel kötött vállalkozási szerződések alapján takarmánytároló, valamint terménytároló kivitelezését végezte az alperes számára, 2005 novemberében az alperes szóbeli megbízása alapján megkezdte a perbeli géptároló-szín szerkezetépítési munkáinak kivitelezését, alvállalkozók bevonásával. A munka megkezdését megelőzően árajánlatot készített, azonban végül a kivitelezési munkák pontos műszaki tartalmára és a teljesítési határidőre vonatkozóan sem szóban, sem írásban nem jött létre megállapodás az alperessel. A géptároló-szín alapozási és szerkezetszerelési munkáinak 2006. június 6-i készre jelentését követően kiállított, utóbb az alperes kérésének megfelelően a betonozási munkák mennyiségére tekintettel csökkentett összegű számla ellenértékét az alperes csak részben egyenlítette ki, a számla alapján 10.000.000 forintot fizetett meg, további 17.675.959 forint pedig a 2006. március 14-i többoldalú engedményezési, illetve tartozásátvállalási megállapodás alapján az alperessel szemben fennálló felperesi kölcsöntartozás beszámításával került kiegyenlítésre. Ugyanakkor a felperes által felkért magánszakértő keresetlevélhez csatolt szakértői véleménye szerint az elvégzett munkák ellenértéke 62.792.107 forint, az alperes így az általa kifizetett, valamint beszámítás útján rendezett,

összesen 27.675.959 forint összegű teljesítésére figyelemmel 35.116.148 forint összegű munka értékével gazdagodott, amit jogalap nélküli gazdagodás címén köteles megfizetni.

A bírói gyakorlatra utalva a felperes állította, vállalkozási szerződés hiányában végzett építési munka esetén a jogalap nélküli gazdagodás mértékének meghatározásakor a piacon kialakult árakat kell figyelembe venni, ezért az alperesi jogalap nélküli gazdagodás mértékének megállapításakor nincs jelentősége annak, hogy a felhasznált anyagot, vasárut a felperes milyen áron szerezte be, indokolatlanul kifogásolja ezért az alperes az anyagszámlák csatolásának hiányát. Az anyagszámlák egyébként is az épületszerkezet gyártását, szerelését alvállalkozóként végző, a felperes érdekeltségi körébe tartozó ... Kft. nevére kerültek kiállításra.

A felperes véleménye szerint a rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok, így különösen ... alperesi igazgatósági tag, ... műszaki ellenőr perbeli meghallgatása során tett nyilatkozatai, a csatolt magánszakértői vélemény, a perben beszerezett aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény alapján nem lehet kétséges, hogy a kereseti követelés alapjául megjelölt munkák hibátlanul elkészültek, azok értékével az alperes gazdagodott. A felperes továbbá állította, azt, hogy a kivitelezési munkákat alvállalkozó igénybevételével végezte, a csatolt alvállalkozói szerződések, a felek pert megelőző levelezésének tartalma, továbbá a pert megelőzően keletkezett egyéb okiratok - jegyzőkönyvek, számlák, építési naplóbejegyzések, felperesi készre jelentés - mellett az is bizonyítja, hogy a területre leszállított szerkezeti elemeket felperes akarta elszállítani, és ennek megakadályozása miatt felperes indított birtokvédelmi eljárást az alperessel szemben.

A felperes vitatta, hogy közte és az alperes között a perbeli munkák kivitelezésére az alperes által állított megállapodás jött volna létre.

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerűségét is vitatta.

Alperes véleménye szerint a jogalap nélküli gazdagodás megfizetésére irányuló kereseti kérelem mindenekelőtt azért megalapozatlan, mert a géptároló-szín perbeli kivitelezési munkáit felperes a felek között létrejött megállapodás alapján végezte.

Az alperes állította, hogy 2003-ban és 2004-ben felperes vállalkozási szerződés alapján takarmánytárolók és terménytároló kivitelezési munkáit végezte alperes részére, 2004 májusában a felperes ügyvezetője a kivitelezési munkákhoz szükséges vasáru beszerzésének 15.000.000 forinttal történő megfinanszírozását kérte alperes igazgatóságának elnökétől. A síktároló építéséhez igénybe vehető ... támogatásra kiírt pályázat azonban tiltotta a pályázat befogadása és elbírálása előtt a beruházás megkezdését és azzal összefüggésben bármiféle kifizetés teljesítését, ezért a felperes által igényelt összeg nyújtására úgy került sor, hogy az alperesi cégcsoportához tartozó ... Kereskedelmi Rt. a felperes tulajdonosi érdekeltségébe tartozó ... Könnyűfém szerkezet Építő Rt.-vel kötött kölcsönszerződést, és így került sor végül a kölcsön nyújtására. A kölcsön összege a felperesnek a síktároló kivitelezési munkáiért járó vállalkozói díjjal szemben nem volt elszámolható, mert a pályázati kiírás a kompenzálást és az engedményezést is tiltotta. Ugyanakkor a

felperes nem számolt el a fentiek szerint részére folyósított alperesi kölcsönrel. A felek ezért abban állapodtak meg, hogy a kölcsönből beszerzett, még fel nem használt vasanyagból felperes elkészíti, az alperes telephelyére szállítja és felállítja a perbeli géptároló-szín fémszerkezetét, ily módon egyenlítve ki az alperessel szembeni kölcsöntartozását, a kölcsön összegét meghaladó összeszerelési költségeket pedig az alperes kifizeti a felperes részére. A felperes e megállapodás alapján kezdte meg vállalkozási szerződés megkötése nélkül a géptároló-szín szerkezetépítésének kivitelezését.

A 2006 júniusában létrejött többoldalú megállapodás szerint felperesnek a kölcsön folyósításából eredően a késedelmi kamattal együtt 17.675.959 forint tartozása állt fenn az alperessel szemben, míg a perbeli épületszerkezet építési munkák ellenértékeként 27.675.959 forint+ áfa összegre tarthat igényt. Figyelemmel arra, hogy alperes részéről 10.000.000 forint kifizetésre került, az alperessel szemben fennálló felperesi kölcsöntartozásra figyelemmel a perbeli géptároló-szín kivitelezési munkái ellenértékeként felperest további ellenszolgáltatás már nem illeti meg.

Alperes az előadása szerinti megállapodás létrejöttének bizonyítékeként dr. ... igazgatósági elnök személyes meghallgatása során tett nyilatkozatára, ... alperesi felügyelő bizottsági tag tanúvallomására, valamint arra is hivatkozott, megállapodás hiányában nem lett volna jogalapja a felperesi számlák kiállításának.

Az alperes véleménye szerint a jogalap nélküli gazdagodás megfizetésére irányuló felperesi követelés vizsgálatakor nem mellőzhető, hogy felperes tényleges ráfordításait az anyagvásárlási számlák csatolásával bizonyítsa. Vitatta a felperes által csatolt magánszakértői véleményt, mert az anélkül készült, hogy a szakértő a perbeli létesítményt megtekintette volna. Egyebekben úgy nyilatkozott, nem vitatja, hogy a felperes végzett munkát, azonban ez nem olyan értékű, mint amit állít.

A perben tett nyilatkozatait utóbb részben megváltoztatva alperes azt állította, jogalap nélküli gazdagodás címén a felperes további összeg megfizetésére azért sem tarthat igényt, mert a rendelkezésre álló adatok, így különösen a felperes által csatolt alvállalkozói szerződések alapján nem kétséges, hogy a perbeli munkákat nem a felperes végezte, azok nem a felperes kivitelezésében valósultak meg, így nincs olyan felperesi teljesítmény, amelynek ellenértékére jogalap nélküli gazdagodás címén felperes igényt tarthatna. E körben alperes a ... Építő Kft. 2006. december 31-i egyszerűsített éves beszámolójának kiegészítő mellékletében foglaltakra is hivatkozott, amely szerint alperes részére szóbeli egyeztetés és megállapodás alapján a Kft. gyártotta le a terménytároló csarnok komplett acélszerkezetét, és ezzel összefüggésben a kft. kapott 15.000.000 forint kölcsönt. A beruházás azonban a sikertelen pályázat miatt megghiúsult, így a kivitelezésre nem kerül sor, a legyártott szerkezetben a kft. pénze ragadt benn, a szerkezet értékesítése, felhasználása részletekben történt 2005-ben, illetve 2006-ban.

Az alperes véleménye szerint felperes kizárólag a perbeli munkák elszámolását bonyolította, gyártási, kivitelezési tevékenységet nem végzett, a jogalap nélküli gazdagodásra alapított keresete önmagában ezért megalapozatlan.

Egyebekben alperes a keresetösszegezését is vitatta, hangsúlyozva az a felperes által készített árajánlatban foglaltakhoz képest is eltúlzott.

Alperes hivatkozott arra is, az utóbb szűrőpróbaszerűen elvégzett feltárások bizonyítják, hogy a kivitelezési hibák miatt az építmény nem felel meg a statikai

követelményeknek, a szerkezet életveszélyessé vált, mert nem a felperes által állított vasanyag mennyiség és minőség került beépítésre. Az ÉMI által készített magánszakértői véleményt is csatolt, amely a perbeli építmény alapozási és szerkezetépítési munkáinak nettó költségét 28.065.565 forintban, bruttó költségét 33.679.878 forintban találta megállapíthatónak.

Az alperes 2009. január 13-án viszontkeresetet is előterjesztett, amelyben annak megállapítását kérte, hogy a felperessel olyan tartalmú megállapodás jött létre, amely szerint felperes az alperessel szemben fennálló összesen 17.675.959 forint összegű tartozását teljesíti akként, hogy a vásárolt építőanyagot beépíti a nyitott géptároló- színbe, az összeszerelési munkálatokra pedig további 10.000.000 forint összegű vállalkozási díjat fizet alperes a felperes részére. Viszontkeresetének indokaként lényegében az ellenkérelmében foglaltakat adta elő.

Felperes a viszontkereset elutasítását kérte, a kereseti kérelme körében előadottakra tekintettel.

Az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítást folytatott, meghallgatta a peres felek törvényes képviselőit, tanúkat hallgatott meg, szakértői bizonyítást rendelt el.

A perben kirendelt dr. ... igazságügyi építési és ingatlanforgalmi szakértő a dr. ... épületszerkezetek - tartószerkezetek - mélyépítés szakterületen kompetenciával rendelkező igazságügyi szakértő társszakértőkénti bevonásával készített, az alperesi észrevételekre figyelemmel kiegészített szakértői véleményében azt állapította meg, hogy a felperes által végzett munkák 2006. évi árakon számolt ellenértéke 42.229.740 forint + 20 % áfa. A szakértői vélemény szerint a vázszerkezet gyártása, összeszerelése, továbbá az alapozás során nem történt hibás teljesítés, az építmény rendeltetésszerű, biztonságos használatra alkalmas, a tapasztalható repedések nem süllyedésre utalnak.

A felperes elfogadta az igazságügyi szakértői vélemény megállapításait, az alperes vitatta annak megalapozottságát.

Az elsőfokú bíróság a 2013. március 14-én meghozott 23.G.20.520/2007/99. számú ítéletével alperest a felperes részére 22.999.729 forint és 2007. január 1-től a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamat, valamint 690.795 forint perköltség megfizetésére kötelezte, a felperes keresetét ezt meghaladóan elutasította, továbbá az alperes viszontkeresetét elutasította. Egyebekben úgy rendelkezett, felperes külön felhívásra 310.535 forint, az alperes 589.465 forint eljárási illetéket tartozik megfizetni az állam részére.

Tényként állapította meg, hogy az alperesi géptároló-szín per tárgyát képező kivitelezési munkáit alvállalkozók közreműködésével a felperes végezte. E körben utalt arra, hogy a felperesi munkavégzés tényét kezdetben az alperes sem tette vitássá a perben, az utóbb felhozott alperesi kifogások megalapozottságát pedig a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztják alá, különös figyelemmel arra, hogy azokból megállapíthatóan a perbeli géptároló-szín építésével összefüggésben alperes mindvégig a felperes törvényes képviselőjével állt kapcsolatban, a 2006.

május 16-i és július 27-i jegyzőkönyvek szerint is a munkák a felperes kivitelezésében valósultak meg, amit ..., az alperesi társaság tagjának aggálytalan tanúvallomása is alátámaszt. A tanú részletesen és tárgyilagosan hivatkozott a felperesi társaság által végzett munkákról.

A továbbiakban az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a géptároló-szín kivitelezésére jött-e létre megállapodás a felek között, illetve a munkák elvégzésére az alperesi ellenkérelem, illetve viszontkereset szerinti megállapodás alapján került-e sor.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ellentétes a perben rendelkezésre álló többi bizonyítékkal dr. ... alperesi törvényes képviselő, valamint ... alperesi felügyelő bizottsági tag meghallgatása során tett azon előadása, hogy a felek 2006. március 14-i egyeztetésén olyan megállapodás született, amely szerint a felperes 17.675.959 forint tartozása és az alperes által megfizetendő 10.000.000 forint ellenében kerül sor felperes részéről a géptároló-szín perbeli kivitelezési munkáinak elvégzésére. A 2006. május 5-i alperesi levél, a 2006. május 16-i egyeztetésről felvett jegyzőkönyv alapján ezzel szemben az állapítható meg, hogy a perbeli munkák kivitelezése érdekében a felek között még ekkor sem jött létre megállapodás. A 2006. március 14-i megállapodás létrejöttét a 2006. május 15-én 36.000.000 forint összegű vállalkozói díjról kiállított felperesi számla mellett az is cáfolja, hogy a 10.000.000 forint átutalására alperes részéről 2006. május 24-én azzal a banki átutalásra vezetett megjegyzéssel került sor, hogy az a (2006. május 14-én kiállított) számú számla résztörlesztése. Az alperesi előadást cáfolja az is, hogy felperes jóváíró számláját csak 2006. szeptember 22-én állította ki. Mindezen bizonyítékokat értékelve az elsőfokú bíróság nem találta megállapíthatónak az alperesi ellenkérelem, illetve viszontkereset szerinti megállapodás létrejöttét, ezért a felperes keresetének megalapozottságát a felek közötti szerződéses és egyéb jogviszony hiányában a Ptk. 361. §-a alapján, a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint jogalap nélküli gazdagodás esetén szerződés hiányában a gazdagodás mértékének meghatározásakor sem az esetleges szerződéstervezet, illetve előzetesen készített költségvetés nem vehető figyelembe, a teljesített szolgáltatás ellenértéke szakértői bizonyítás útján tisztázható. A perben beszerzett, az alperesi észrevételekre tekintettel többször kiegészített igazságügyi szakértői véleményt ítélezése alapjául elfogadva az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy a perbeli géptároló-szín kivitelezése során nem történt hibás teljesítés, az elvégzett felperesi munkák értéke 42.229.740 forint + 20 % áfa, azaz bruttó 50.675.688 forint, az alperes ezzel az értékkel gazdagodott. A már teljesített 27.675.959 forintra figyelemmel az alperes jogalap nélküli gazdagodásának összege 22.999.729 forint, amelyet köteles megfizetni a felperesnek.

Az elsőfokú bíróság utalt arra is, a 86. sorszámú végzésben foglalt, mellőzés terhével történt felhívása ellenére alperes a 2012. augusztus 10-i kézbesítését követő 30 napon belül nem terjesztett elő további bizonyítási indítványt a hibás teljesítés vonatkozásában, a határidő lejártá után 2012. november 10-én előterjesztett bizonyítási indítvány teljesítésére ezért már nem volt jogszabályi lehetőség.

A ... tanú meghallgatására irányuló alperesi indítványt az elsőfokú bíróság azért mellőzte, mert a tanú meghallgatását alperes a 2005. és 2006. évi úgynevezett bekerülési költségekre nézve kérte, ennek tisztázása azonban szakértői bizonyításra tartozik, és szakértői bizonyítás tárgyát képezte.

A becsatolt ÉMI szakvéleményt készítő ... tanúkenti meghallgatását az elsőfokú bíróság részben az erre irányuló indítvány elkésztettségé miatt, részben azért mellőzte, mert 96. sorszámú beadványában alperes már nem kérte a szakértők tárgyalásra történő idézését.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján, a pernyertesség-pervesztesség arányának figyelembevételével rendelkezett, ügyvédi munkadíjként a pertárgyérték 5 %-át alapul véve.

Az ítélet keresetnek helyt adó rendelkezésével szemben az alperes fellebbezett, az ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének teljes elutasítását kérte.

A fellebbezés szerint iratellenes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy a munkaterület átvételére a felperes részéről 2005. január 17-én került sor, ugyanakkor a felperes és a ... Építő Kft. közötti vállalkozási szerződés 2005. november 15-én kelt. Az alperes véleménye szerint a jelen perbeli kivitelezési munkákat nem végezhetette a felperes, hiszen a munkák elvégzése után került szerződéses kapcsolatba a ... Építő Kft.-vel.

Az alperes állította azt is, a felperes által hivatkozott építési naplók bizonyítékként nem vehetők figyelembe, hiszen azokat az alperes részéről senki nem írta alá. Vele a felperes csak 2006 márciusában került kapcsolatba, az általa kölcsönadott pénzek elszámolása során, a perbeli kivitelezési munkákban a felperes csak mint az elszámolás bonyolítója, közvetítője vett részt, így nála nem keletkezhetett a jogalap nélküli gazdagodás iránti igényét megalapozó vagyoni hátrány.

Az alperesi telephelyen a felperes nem végezhetett kivitelezési munkákat, a felperes ugyanis nem rendelkezik a munkavégzéshez szükséges személyi, technikai feltételekkel, a csatolt alvállalkozói szerződések pedig a felperesi munkavégzés bizonyítására azért nem alkalmasak, mert a perbeli kivitelezéshez felhasznált keretállások már a 2005. november 15-i keltezésű alvállalkozói szerződés létrejöttét megelőzően legyártásra kerültek.

Az alperes véleménye szerint az elsőfokú bíróság által megítélt marasztalási összeg tévesen tartalmazza az áfa összegét is, amennyiben a marasztalás feltételei fennállnak, úgy erre csakis az áfa nélküli gazdagodás összegének alapulvételével kerülhet sor.

Az alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a jogalap nélküli gazdagodás mértékének megállapítása során úgy fogadta el ítélezése alapjául a perben beszerezett igazságügyi szakértői véleményt, hogy az azzal összefüggésben előterjesztett alperesi kifogásokat, észrevételeket nem bírálta el. E körben alperes ismételten hivatkozott a szakértői vélemény számszaki hibáira, valamint a felperes által a kivitelezési munkákkal összefüggésben készített költségvetés és az igazságügyi szakértői vélemény között egyes összegek tekintetében mutatkozó ellentmondásokra.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, lényegében helyes indokai alapján. A felperes véleménye szerint a per eldöntéséhez szükséges mértékben az elsőfokú bíróság feltárta a tényállást, és arra alapítva megalapozott, a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő ítéletet hozott.

A felperes hangsúlyozta, részszámláját bruttó 33.211.151 forintról állította ki, amely összeg a 27.675.959 forint értékű szolgáltatás ellenértékén felül 5.535.192 forint áfát tartalmazott. A felek közötti elszámolás során ebből az összegből 27.675.959 forint került elszámolásra, ezen összeg, valamint a megítélt gazdagodás bruttó összege között bruttó 22.999.729 forint a különbség.

Véleménye szerint a rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok alapján nem lehet kétséges, hogy a perbeli kivitelezési munkák teljesítésével összefüggésben a vállalkozók igénybevétele, az acélszerkezetek legyártásával összefüggésben felperesnek költségei merültek fel, amelyek vagyoni hátrányként jelentkeznek, a teljesített munkák ellenértékére jogalap nélküli gazdagodás címén igényt tarthat.

Megalapozatlanul vitatja alperes a perben beszerzett igazságügyi szakértői véleményt, amely mentes az alperes által állított hibáktól, hiányosságoktól. A felperesi költségvetés és a szakértői véleményben szereplő összegek közötti, alperes által kifogásolt eltérések elírásra vezethetők vissza, a szakvélemény érdemi helyességét nem befolyásolják.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és az ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül, a keresetet részben, a viszontkeresetet teljes egészében elutasító, fellebbezés hiányában a Pp. 227. § (4) bekezdés szerint jogerőre emelkedett részében az elsőfokú ítéletet nem vizsgálta.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben, a jogalap nélküli gazdagodás jogcímén megítélt bruttó összeg áfatartalma tekintetében megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg és abból helyes jogi következtetést levonva helyezkedett arra az álláspontra, hogy a perbeli terménýtároló alapozási és szerkezetépítési munkáinak ellenértékét - vállalkozási szerződés, illetve egyéb megállapodás hiányában - az alperes jogalap nélküli gazdagodás címén tartozik megfizetni a felperesnek.

A rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok alapján nyilvánvaló, hogy az alperes fellebbezésében megalapozatlanul hivatkozik iratellenességre a munkaterület felperes általi átvétele időpontja, illetve a felperes és a ... Építő Kft. közötti vállalkozási szerződés létrejöttének időpontja és az ebből levonható következtetések tekintetében, nem kétséges ugyanis, hogy az ítélet indokolásában elírás folytán szerepel a felperesi munkaterület átvételének időpontjaként a perben rendelkezésre álló naplóbejegyzés szerinti 2005. november 17-e helyett 2005. január 17-i dátum. Erre tekintettel a fellebbezési ellenkérelemben előadottak nem teszik kétségessé, aggályossá az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok értékelésével azt állapította meg, hogy a szerződés lényeges tartalmi

elemeiben való megállapodás hiányában a perbeli géptároló-szín kivitelezési munkáira a felek között nem jött létre vállalkozási szerződés, és akkor sem tévedett, amikor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem találta megállapíthatónak az alperesi ellenkérelem, illetve viszontkereset szerinti megállapodás létrejöttét sem a felek között, ezért a keresetet helytállóan bírálta el a Ptk. 361. §-a alapján a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint.

Az alperes fellebbezésében is fenntartott azon hivatkozására nézve, hogy a perbeli munkákat ténylegesen nem a felperes végezte el, munkavégzés hiányában felperesnél nem keletkezhett a jogalap nélküli gazdagodás iránti követelését megalapozó vagyoni hátrány, ezért a jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett kereset a felperes keresetőségi joga hiányában is megalapozatlan, a Fővárosi Ítéltábla maradéktalanul egyetért az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában részletesen kifejtett jogi állásponttal, annak megismétlését nem tartja szükségesnek, és e körben az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítését a fellebbezésben előadottak sem teszik szükségessé.

Az elsőfokú bíróság által beszerzett, az alperes észrevételeire is tekintettel többször kiegészített igazságügyi szakértői vélemény mentes a Pp. 182. § (3) bekezdésében meghatározott hiányosságoktól, fogyatékoktól, ezért azt az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megsértése nélkül, helytállóan fogadta el ítékezése alapjául, tekintettel arra is, hogy bár az alperes mindvégig vitatta a perbeli igazságügyi szakértői vélemény megállapításait, újabb igazságügyi szakértő kirendelését nem indítványozta.

Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor a perbeli kivitelezési munkák igazságügyi szakértői vélemény szerinti, 2006. évi árakon meghatározott ellenértékének megfizetésére alperest az áfával növelt összegben kötelezte.

A perbeli kivitelezési munkák teljesítésekor hatályban volt, így az ellenérték felek közötti elszámolásakor alkalmazandó, az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontja szerint ellenérték a tartozás kiegyenlítésére fordított vagyoni érték, ideértve a meglévő követelés mérséklésére elismert vagyoni értéket, de ide nem értve a kártérítést.

A jogalap nélküli gazdagodásról a Ptk. 361-364. §-ai rendelkeznek. A 364. § a nem szabályozott kérdésekben a jogalap nélküli gazdagodásra egyébként a kártérítés szabályainak megfelelő alkalmazását írja elő.

Mindezekből következően az áfafizetés szempontjából a jogalap nélküli gazdagodásért járó ellenérték a kártérítéssel azonos megítélés alá esik, így áfafizetési kötelezettséget nem von maga után.

Mindezekből következően a felek közötti elszámolás során a felperes által teljesített munkák nettó 42.229.740 forint összegű ellenértékét kell csökkenteni az alperes által nem vitásan már teljesített 27.675.959 forinttal, így módon felperest jogalap nélküli gazdagodás címén még 14.553.781 forint illeti meg.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a perköltségre is kiterjedően részben megváltoztatta, a marasztalási összeget 14.553.781 forintra leszállította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A részben eredményes alperesi fellebbezés folytán megváltozott a pernyertesség-pervesztesség aránya, a kereset tekintetében felperes 41 %-ban lett pernyertes. Ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a pervesztesség-pernyertesség arányában osztotta meg a felek között az elsőfokú eljárás során felmerült szakértői díj, tanúdíj, továbbá a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíj összegét, a felperest terhelő ügyvédi munkadíj összegének meghatározásakor azt is figyelembe véve, hogy a viszontkereset vonatkozásában az alperes teljes egészében pervesztés lett, míg a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti illeték viseléséről - ugyancsak a pervesztesség-pernyertesség arányát figyelembe véve - a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

A peres felek másodfokú eljárásban felmerült, a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltsége viseléséről a Fővárosi Ítéltábla ugyancsak a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelően rendelkezett, az alperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt jogorvoslati illeték viselésére vonatkozó rendelkezés ugyancsak a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. november 5.

. Tibold Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Felker László sk.
előadó bíró

Levek Istvánné dr. sk.
bíró